

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 22 Octomvre

Și după o cetire fugitivă a rapoartelor din dieta Ungariei se poate ori și cine convinge, că pondul desbaterilor parlamentare, astăzi nu este în Budapesta, ci în senatul imperial din Viena. Prin aceasta nu voim să dicem, că aceasta așa are să rămână în tot decursul sesiunii. În Budapesta nu sînt de astă dată proiecte mai remarcabile la ordinea zilei. Cu toate acestea fără de nici un incident n'a trecut nici chiar proiectul guvernului despre indigenat. Un deputat a făcut imputare ministrului president, că vrea să aducă tot felul de elemente străine în Ungaria, pentruca să și poată susține tirania.

Altă cestiune care n'a ajuns, dară va trebui să ajungă cât mai curînd la desbatere în parlamentul unguresc este pusă în public la ordinea zilei. Cestiunea aceasta este proiectul despre amortisațiunea obligațiunilor urbariale, care'l publicăm în alt numer. Ministrul de finanțe propune prin acest proiect prolongirea amortisațiunii pe 50 respective pe 60 de ani, cu scop ca prin mesura aceasta să păstreze 3½ milioane din capitalul de replătit. „N. P. I.“ impută ministrului, că prin mesura aceasta statul nedreptătesc îndoit pe posesorii obligațiunilor, odată statul se abate dela terminii, la care s'a obligat să amortiseze datoriia, de altă parte statul este nedrept când povara de a sana finanțele sale o încarcă numai în spinarea unora dintre creditori, cari în parte mare ca cetățeni ai statului, sînt apăsați și de celelalte poveri ale impozitelor aproape insuportabile.

De și până acum avem dea face numai cu un proiect, totuși a fost de ajuns ca să se alarmeze bursele. La bursa din Viena au scăzut d. e. obligațiunile urbariale transilvane dela 27 Oct. n., când erau notate cu 87, până la 31 Oct. n. așa de mult încât în ziua aceasta se notau cu 81. Unde se va oprî cursul acestor obligațiuni încă nu se poate sci. Lumea capitaliilor — dișe „P. Ll.“ — este foarte simțitoare în afaceri de modificări de obligamente luate de stat asuprași, pentrucă ea se teme, când vede pe stat că pășese pe căi de aceste, de consecunțe deplorabile.

„N. fr. Presse, ocupînduse și ea cu afacerea aceasta, concede că prin mesura proiectată este alterat creditul Ungariei, dară după informațiunile ce le are proiectul acesta are să fie votat de dietă. Guvernul și cu dînsul maioritatea caselor dietei nu știu alt mijloc de sanare — afară doară de o devalvațiune generală, de care însă se feresc și guvern și dietă de a'l pronunța,

Trei zile de desbateri în casa deputaților senatului imperial sînt trei pagini de mare însemnătate în istoria monarchiei noastre. Partidele stau în două grupe opuse una contra celeilalte. Când vorbesc despre sine, fie care grupă susține, că ea este pentru cauza imperiului și când ajung la punctul de ași face imputări fiecare grupă

impută celeilalte, că lucră spre darpănarea imperiului. Dară în urmă după lupta cea mare, în 19/31 Oct. a învins majoritatea, carea se compune din partida „dreptului“, Cehi, Polonii, proprietari mari din Moravia, și ministri cu 176 contra 155 voturi.

După multă ceartă între diarele nemțesci și austro-ungare cu cele rusesci vine „Breslauer Ztg.“ și asigură, că Rusia și va lua earăși locul în alianța celor trei imperați.

Dieta Ungariei.

Budapesta, 30/18 Octomvre 1879.

În ședința de ieri, după autentificarea protocolului din ședința precedentă presidiul anunță casei că deputatul Ferdinandy și-a depus mandatul de deputat. Se însărcinează presidiul a ordina alegere nouă în cercul devenit vacant. Apoi prezentează ministrul-president Tisza o propunere relativă la deputații denumiți comisari guverniali, ear ministrul de culte Trefort un proiect de lege despre clădirea unui edificiu pentru politechnicul Iosefin și pentru institutul veterinar. În cartea interpelațiunilor se află însinate două interpelațiuni, una din partea deputatului Kautz despre negoțiările cu Germania cu privire la un tractat comercial, ear alta din partea deput. Helfy despre schimbarea din urmă în afacerile esterne. Aceste interpelațiuni, adresate ministrului president, se vor motiva la timpul ce li se va destina.

Vine apoi la ordinea zilei discussiunea generală asupra proiectului de lege relativ la câștigarea și pierderea indegenatului unguresc. Proiectul se primesce de basă la desbaterea specială.

Urmînd motivarea interpelațiunilor deputatul I. Kautz întreabă pe ministrul president, că ce atitudine va lua guvernul cu privire la interesele comerciale și de esport ale monarchiei și cu deosebire ale Ungariei față cu Germania, mai ales după ce guvernul imperiului germân s'a apropiat de noi în timpul din urmă, și are guvernul de cuget a pune în cumpănă toată influența sa pentru a paralisa nisuințele cari se pot opune la realizarea faptică a unui raport mai corespunder între noi și imperiul german, și a exploata situațiunea favorabilă de astăzi?

Helfy interpelează cu privire la demisiunarea contelui Andrassy:

Este aplecat dl ministru a raporta legislativei despre schimbarea ce s'a operat în conducerea afacerilor esterne, respective în personalul respectiv în timpul din urmă, și a orienta casa deputaților despre adevăratele motive a acestei schimbări?

Amendouă aceste interpelațiuni se predau ministrului-president. În fine ministrul Szende răspunde la interpelațiunea contelui Somssich și după aceasta se închide ședința.

În ședința dela 30 Octomvre s'a continuat desbaterea specială asupra proiectului despre indigenat. Discussiunea a înaintat până la § 6.

În ședința dela 31 Octomvre se continuă după autentificarea protocolului din ședința trecută și după notificarea esibitorilor și a curențelor desbaterea pe paragrafi asupra legii de indigenat. Din discussiune remarcăm, că referentul Veszter a propus la §§ 10 și 11 o modificare. Proiectul original dispune că dreptul de indigenat pentru întreg teritoriul coroanei unguresci se poate conferi și de către banul Croației și de către comanda confiniului militar. Dispozițiunea aceasta stă în contradicere cu raportul de stat între Ungaria și Croația și cu pactul dela 1868, după care Croația are dreptul de conferire a indigenatului numai pentru teritoriul seu propriu. Proiectul cuprinde principiul fundamental, că dreptul de indigenat unguresc e pentru întreg teritoriul numai unul și același, prin urmare nu se poate conferi indigenatul unui organ, a cărui activitate se estinde numai asupra unei părți din teritoriul coroanei ung. Deci propune, ca pentru teritoriul Croației să se confere dreptul indigenatului de către ministrul-president după ascultarea banului, pentrucă ministrul president e totodată și ministrul presid. al Croației.

C. Ormay și ministrul president Tisza pledează pentru susținerea textului original, pe basa articolului XXX: 1868, care cuprinde un pact bilateral ce nu se poate modifica numai de un paciscent.

Deputatul Irányi din stînga estremă constată, că o lege nu se poate modifica decât în modul în care s'a făcut. Croații, dișe oratorul, nu au simpatii pentru Ungaria, dar cu toate aceste să nu provocăm pe Croați, căci poate veni o vreme când să avem lipsă de dînșii. În fine se adoaptă testul original.

Bugetul Ungariei pe 1880.

A. Erogate ordinare.

I. Spesele curții regale 4.650,000
II. Cancelaria de cabinet a Maj. Sale c. r. și pensiunile cancelariei de cabinet 69,492

III. Dieta:

Erogațiunile casei magnaților 50,000
Erogațiunile casei deputaților 1,109,792
Remunerațiunile biroului stenografic al dietei 29,360
Erogațiunile comisiei de control a datoriilor de stat 7,000
Monumentul lui Fr. Deak 72,000

(Suma I—III) 1.274,741

IV. Erogațiunile comune (pe partea Ungariei) 31,156,881

V. Pensiuni pentru organele guvernului central dela 1849 până la 1867 137,870

VI. Pensiuni.

Presidiul ministerial 1,432
Ministeriul de lângă persoana Majest. Sale 6,218

Ministeriul croato-slavo-dalmatic 3,225
Ministeriul de interne 504,977
Ministeriul de finanțe 2.147,714
Ministeriul de comunicațiune 130,000
Ministeriul de agricultură și comerț 229,080
Ministeriul de culte și instrucțiune 82,000
Ministeriul de justiție 669,800
Ministeriul de apărare 165,000
(dela IV—VI) 3.939,446
VII Datorii de stat 94.671,509
VIII. Anticipațiuni pentru garanția percentelor dela drumurile de fer 10.942,000
IX. Administrațiunea internă a guvernului autonom al Croației-Slavoniei 3,172.547
La dispozițiunea comădei militare din Agram pentru administrațiunea confiniilor desmilitarisate 2,266.301
X. Fiume 84.655
XI. Paușale pentru curtea de compturi de stat 130,000
XII. Presidiul ministerial 108,600
Fondul de dispozițiune (XII) 308,600
XIII. Ministeriul din giurul persoanei Majestății Sale 50,343
XIV. Ministeriul croat slav. dalm. competent personal 29,040
Erogațiuni reale 6,840
35,880

XV. Ministeriul de interne 7.514,983

XVI. Ministeriul de finanțe 39.133,638

XVII. Ministeriul de comunicațiune:

Ministeriul 4.547,071
Drumurile de fer de stat 9.430,423
13,977.494

XVIII. Ministeriul de agricultură și industrie 11.088,761

XIX. Ministeriul de culte și instrucțiune 4.385,437

XX. Ministeriul de justiție 9.952,978

XXI. Ministeriul pentru apărarea țerii 6.398,000

Reflecțiuni.

La „Răspunsul“ d-lui Ioan Simu, învățătoriu ortodocs în Recița montană apărut în Nr. 121 al acestui prețuit diar asupra articolului publicat tot în aceasta foaie în Nrii 115, 116 a. c. sub titlul „fructele emancipării învățătorilor nostri confesionali,“ — fie'mi permis a face numai câteva scurte reflecțiuni și anume:

Dacă nu ași presupune, ba chiar nu ași fi convins, că stimabili cetitori ai „Telegrafului Român,“ interesați de afacerile noastre bisericesti și școlare, vor fi cetit cu atențiune toate rapoartele dela conferențele și reuniunile învățătoresci și cu deosebire cel dela reuniunea din „Făget“ despre care am tractat în suscitatul articol: atunci poate că m'ași

vede silit a espune de nou aici la obiectiva și nepartială critică toate câte s'au scris deja în aceasta materie.

Însă chiar și domnul „învățătoriu al nostru ortodocs“ îndată la începutul răspunsului său, confirmă: „că nu contestează nimenea justa văetare, căci fructele pocite etc.“ și recunoscând aceasta, numai pentru aceea s'a supărat pe mine și poftesce ca cei ce cunosc impregiurările și judecă imparțial să mă condamne pentru nedreptatea care eu o am făcut învățătorilor, căci trebuia mai serios să cercetez și să află adevăratele buedii ce produc astfel de fructe; asigurându-mă apoi că le-ași fi aflat și m'ași fi convins că nu sunt învățătorimea; dar când o dice asta:

Concede totuși că sunt și între învățătorii unii de caracter necurat pe lângă toată valoarea lor intelectuală, cari orbiți de vanitatea lor personală ușor se dau de toporiște numai spre a veni în atingere cu mâni puternice fie aceste chiar și sacrilege.“ Aci face alusiune identică cu cea din articolul meu.

După ce 'mi face imputări, dl învățătoriu ortodocs — pentru că m'am lăsat sedus de atitudinea câtorva păcătoși — voiesce să scie, cum ași ave de cuget să supun pre învățătorii preoților? și apoi în fine încheie răspunsul său cu verdictul asupra netrebnicilor păcătoși cari negreșit trebuie „emancipați!“ fie chiar prin eliminare din post.

Aceasta însă nu contradice și nu combate, ci din contră confirmă criteriile din menționatul meu articol și cu deosebire cele ce privesc atitudinea se înțelege a acelor învățătorii demonstranți dela Reuniunea din Făget, cari sunt de categoria caracterelor marcate de d-ta, adică acei ușorei orbiți de vanitate personală, cari se dau de toporiște pe partea celor cu mâni sacrilege.

Stând deci treaba așa declar încât stimabili lectorii ai „Tel. Rom.“ poate numai în formă, dar în fond, esență ori merit, nu vor afla mai nici o divergență între aserțiunile din articolul meu și între argumentele răspunsului d-tale, eu necum să mă supăr pre d-ta d-le învățătoriu pentru răspunsul ce te-ai nevoit să mi'l dai, îți mulțămesc, că însuși ai arătat mai respectat adevăratele „buedii“ ce produc fructele veninoase ale emancipării acelor învățătorii cu caracter de toporiște.

Celea-lalte las să le judece imparțial ori care cunoscător de impregiurări, tocmai așa precum te exprimi D-Ta, și eu îți mărturisesc sincer: că m'ași mulțămesc dacă ori-cine imparțial le va judeca întocmai ca D-Ta.

Încât privesc curiozitatea D-Tale, dle învățătoriu al nostru ortodocs, de a scii: că aș ave eu de cuget să supun pre învățătorii preoților? eată fi-o spun ca s'o scii: Preotul să fie la înălțimea misiunii sale sacre în calitate de păstoriu al turmei preste tot și director al scoalei în special întocmai ca și învățătoriu la culmea chiemării sale sublime în calitate de adevărat educătoriu al mlădițelor; ambii factorii principali, fiecare în sfera s'a normată prin legi, să conlucre în armonie și concordie la desvoltarea și prosperarea spirituală, culturală și morală; spre care scop, după impregiurări și recerinte, să se supună reciprocamente unul altuia, prin indulgența colegială frățescă, — și atunci premergând cu exemplu bun, cu lumina de libertate adevărat crestinească — fii convins dle învățătoriu ortodocs că nici poporul nu va rămâne în condițiunile degenerate de cari amintesci D-Ta și pe care le atribui cu tot dreptul recipienților cari și-au însușit moravuri străine. Am dis!

Nu sunt nici preot nici învăță-

toriu; dar tocmai ca un simplu laic ortodocs îți mărturisesc, că mi zace la inimă bunăstarea, prosperarea și înflorirea bisericii noastre dreptmăritoare și prin urmare ași păcătuî dacă ca fiu credincios al națiunii și scumpei maicei mele biserici, ași fi indiferent față cu nise evenimente și manifestări, față cu o conduită a celor mai chemați factorii, servi ai bisericii noastre, cum fu cea a unor învățătorii de categoria din cestiune dela Arad și Făget, care — precum am accentuat la finea articolului meu din Nr. 116 — nu justifică nici idea de emancipare; car pre însași reuniune și respective pre întreaga corporațiune a învățătorilor nostri — emancipați, dar nedisciplinați — o pune în contradicțiune cu originea și existența ei, îndată ce unii ca aceia se dau de toporiște „malconțenților“ politici!!

Romanul ortodocs.

Rumelia orientală. *)

Cestiunea Rumeliei orientale era într-o câțva piedica de care se lovea politica europeană în afacerile orientului. Cestiunea aceasta trece de cât-va timp prin nise transformări cari arată toată elasticitatea și toată mobilitatea spiritului slav. Acum câteva luni era amerințătoare: însă, după tulburarea care agita provincia autonomă, a urmat curând liniscea cea mai perfectă. Pricina este, că în politica europeană s'au întemplat schimbări cari pun pe gânduri și pe oameții cei mai audacioși. Bulgarii, au trebuit să schimbe tactica după întrevederea principelui de Bismarck cu comitele Andrassy; alurele belicioase nu mai conveniau Bulgarilor din Rumelia orientală, și dispozițiunile ostile pe cari le arătase până aci refugiaților musulmani trebuiau să se schimbe în probe de amicitie. Guvernul general al Rumeliei care, acum câteva săptămâni, ajunsese aproape arrogant cu Poarta, a trebuit la rândul său să se înblândească și să se facă umil, după cum se fac funcționarii turci. A ocolit, este adevărat, promisiunea pe care o făcuse în urmă, de a se duce la Constantinople pentru a da seamă guvernului de purtarea sa; însă aceasta nu era un act de nesupunere din partei. A voit numai să evite imputările unui minister care i supraveghiase de aproape conduita lui și care i spionase toate mișcărilor. Aci, grație schimbării ministeriale care s'a făcut la Constantinople totul se va pute arangia; Aleco pașa se va duce fără frică la nouii ministri unde i este asigurată o primire amicală. Marele Visir s'a grăbit deja ca să i dea în privința aceasta cele mai bune asigurări, și cât despre Mahmud-Neddin, al cărui atașament pentru muscali este cunoscut, nu este îndoiială că i va fi favorabil: toată tactica aceasta iscusită a fost făcută pentru a evita ocupațiunea Balcanilor de către trupele otomane, ocupațiune la care se putea aștepta după arangiamentele cari avuseser loc la Viena. Ori cari ar fi argumentele aceste aci este sigur, că după perioada de agitare care a urmat după retragerea trupelor rusesi, va veni, în Rumelia, o oră de pace. Aci, politica lordului Beaconsfield se găsește minunat ajutată de evenimentele. Într'adevăr, Anglittera beneficiază pe larg de combinațiunile austro-germane. Ar dice cineva, că politica aceasta a fost făcută pentru dârșă, deacă nu prin ea. Turcii, deacă vor ocupa Balcanii ori deacă vor rămâne la Adrianopole, vor esercita de acum înainte o putere mai directă și mai eficace asupra guvernului Rumeliei Orientale. Acțiunea Rusiei asupra acestei provincii se va oprî negreșit, într'o di, și noul cabinet, care ar pute favorisa planurile Rusiei, nu va

*) Trad. „Tel.“

intârșia să cadă chiar jel. Ar fi mai drept să spunem, că Rusia a renunțat singură, pentru moment, a mai face planuri; își reia atitudinea sa de acum două-deci ani, simptomele de agitațiune cari se mai ved încă producându-se sunt ultimele oscilațiuni ale unei politice ordinoară de acțiune. Așa că ministrii englesi se arēt bucuroși de aceste succese ne-așteptate și nesperate. Dar câte accente mândre nu vor resuna de cealaltă parte a canalului la Manche, în lagărul conservatorilor! În curând, glasul puternic al lordului Beaconsfield se va silî să incredintese pe Englesi cât trebuie să fie de glorioși de rezultatele dobândite. Va esalta, cu această ocaziune, înțepțiunea cabinetului, și poate, că, întocmai ca marcuisul de Salisbury, va merge până acolo, în cât s'ași atribue meritul, că a făcut alianța austro-germană. Ce va pute cine-va să i impute după ce va demonstra el, că armata rusă s'a retras dincolo de fruntării, că guvernul Rumeliei orientale funcționează regulat, creațiune pe care o credea cine-va ilusorie, că Bulgaria este liniștită, că Serbia și Muntenegru sunt pacefice, că Austria este în Novi-Bazar, și că toată acea agitațiune slavă care a domnit în timp de trei ani, în Balcani, a încetat? Cel mult i se va pute obiecta. că cestiunea reformelor n'a fost regulată; dar ce i pasă lordului Beaconsfield dacă Turcii se vor reforma ori nu? Ce i pasă deacă vor perî? Austria e acolo; ea va moșteni rămășițele lor. Însă Austria este amica Anglitterei; ea poate să ajungă o aliată sinceră și la trebuință să ocupe Bosforul fără primejdie pentru imperiul indian. Noi nu făcăm numai hypotese; ideile aceste circulă în momentul de față în Anglittera. Cunoaștem termenii ultimului discurs pe care marcuisul de Salisbury l'a pronunțat la Manchester; ori încă un organ autorizat al presei englese, — care până de ună-di apēra pe Turcia cu multă energie și convingere — dicea că dacă Turcii se vor sinucide, Anglittera se va consola gândindu-se că Austria va servi de sentinelă în Orient. Anglittera, adagă același diar, ar vedē fără părere de reu, pe Austria la Constantinople.

„Journal des Debats.“

Desbaterile senatului din România despre cestiunea israelită.

Sedința dela 13 Octomvrie.

D. M. Cogălniceanu ministrul de interne, cetesce dela tribună mesagiul domnesc prin care camerele de revisuire se prefac în camere ordinare.

D. președinte, C. Brosian. Senatul începe lucrările sale legislative ordinare.

D. ministru de resbel, colonel Lecca dă cetirea mesagiului prin care se acordă naturalisațiunea română. Israeliiților cari au servit sub drapel în timpul resbelului pentru independență, și adagă: vă rog respectuos, d-nilor senatori a lua acest proiect de urgență în cercetare.

D. Președinte. Îndată după votarea legii pentru împrumutul sătenilor, senatul va trece în secțiuni, și se va ocupa și de aceste naturalisări.

D. ministru de resbel dă cetire proiectului de lege pentru modificarea și completarea articolelor 26, 27 și 28 din legea drumurilor, rugând totdeodată a'l lua și pe acesta de urgent.

D. secretar, colonel Angelescu, dă cetire următoarei demisiuni a d-lui senator Voinov:

Domnule președinte! Acum, când lucrarea camerilor revisuitoare s'a terminat, viu, cu profund respect, a ruga pe onor. senat să binevoiască a accepta și demisiunea mea din mandatul de senator. Nu știu cum aș pute a mi arăta mai bine părerea mea de

reu că sunt nevoit a nu mai pute face parte din acest matur Corp, decât a vă ruga, d-le președinte, a asigura pe onor. senat de respectul și considerațiunea ce îi datoresc în total, și d-voastră în parte.

N. Voinov, senatorul col. I de Putna.

D. președinte C. Rosian. Senatul primesce demisiunea?

Voci. Se respinge.

— Se pune la vot demisiunea d-lui Voinov și se respinge în unanimitate.

D. raportor, d. Pișcă, dă cetire raportului și proiectului de lege următoriu:

Lege prin care consiliile județelor Dâmbovița, Gorj, Muscel, Romanați, Teleorman, Mehedinți, Vâlcea, Olt, Ilfov, Dolj, Vlașca și Râmnicul-Sărat sunt îndatorate a contracta împrumuturi pentru ajutorul locuitorilor în lipsa de hrană.

— Se pune la vot, prin sculare și ședere, luarea în considerațiune a proiectului și se primesce.

— Se dă cetire consecutiv art. 1, 2, 3, 4 și 5 care se adoptă de senat fără discuție.

— Se pune la vot prin bile proiectul în total, și se primesce cu 38 voturi contra 1.

Prin urmare, senatul a primit legea.

Acum d-nii senatori sunt rugați a trece în secțiuni.

— Suspend ședința pentru o oară.

— La redeschiderea ședinței d. vicepreședinte Opran ocupă fotoliul prezidențial.

D. Al. Orescu, raportor, cetesce raportul și proiectul de lege relativ la împământenirea Israeliiților, cari au servit sub drapel în timpul resboiului pentru independență. Se cetesce lista celor 888 Evrei.

D. vicepreședinte. Discuțiunea centrală este deschisă.

D. Al. Orescu, raportor. În secțiuni s'a făcut observațiunea: că ce se face în cazul când vre-unul dintre cei ce au servit în armată ar fi omis din liste.

Eu dice, că acei cari se vor fi omis, nu pot să vină decât să ceară împământenirea individuală, căci în alt mod nu se poate accorda împământenirea.

D. I. Strat. D-lor, noi am votat revisuirea constituțiunii, și pre cât s'a putut am precizat anume cum înțelegem să o revisuim, și am pus, cum știți două principii: am pus principiul naturalisării individuale, și am pus, pentru această unică dată ca excepțiune, în favoarea Israeliiților militari, principiul naturalisării colective prin un singur proiect de lege. Așa a dis camera, așa am dis și noi, că toți Israeliiții căți au servit sub drapel în tot timpul resboiului independenței să beneficieze de această favoare: de a pute fi împământeniți prin un singur proiect de lege.

Acum se presentă o listă de 888 de nume; și în espunerea de motive, onor. ministru de resboiu ne spune, că o presentă pentru a se conforma votului camerilor de revisiune, ceea-ce dă a înțelege, că toate numele aceste sunt numele Israeliiților cari au făcut campania independenței. D-lor, un lucru m'a frapat pe mine. Vă aduceți aminte că, atunci când guvernul a venit în cameră cu o listă generală de Israeliiți pe cari cerea ca să i votăm en bloc, acea listă cuprindea o cifră 1880 de nume. În acea listă se cuprindeau diferite categorii; erau Evrei cari au făcut donațiuni, Evrei cari aveau bacalaureatul din scoalele din țară, erau Evreii cari au făcut fabrici și stabilimente mari de comerț; erau cei născuți în țară și cari n'au fost supuși la nici o protecțiune străină. În fine venia categoria, cea mai numeroasă, cea a Israeliiților cari trăsesc la sorți și servise în armată activă.

Vă aduceți aminte, că după întrebarea care s'a făcut guvernului — și aci trebuie să fac un parentes ca să vă spun, că în cameră s'a observat, că în lista aceea se trecuse până și Evreii desertori — guvernul a răspuns atunci, că din eroare s'au trecut acei desertori. Din discuțiunile încă ale camerei s'a constatat, până la evidentă un fapt, că numărul de Evrei presentați de gu-

vern care aduce pe toți acei Evrei, cari nu numai în timpul resbelului dar la diferite epoace au servit în armată, și acel număr se urca în lista prezentată în cameră, la 867 de Evrei.

Astăzi ved că vine guvernul și ne prezentă o categorie mult mai restrînsă de Israeliti, căci este vorba nu de aceia, cari au servit vreodată în armată, ci numai de aceia cari au servit în resbelul independenței, și prin urmare este evident, că ar trebui să fie mai mic numărul lor; și cu toate aceste ce ved astăzi? Cu mirare ved, că numărul acestei singure categorii de Evrei s'a urcat la 888! Neapărat că trebuia să fie vre-o eroare. Sau că lista dintăiu era greșită, sau că aceasta de astăzi este încărcată...!

Nu pot să admit că numărul acelor cari au servit până acuma împreună cu aceia, cari au luat parte în resbel, să fie mai mic decât al acelor, cari au servit numai în timpul resbelului!

Prin urmare, eu, care am votat alaltă-eri revisuirea constituțiunei, sînt ținut să execut votul meu, și nu pot să nu votez ori-ce Israelit care se va dovedi că a fost în armată fie sub ori-ce titlu, dar care a făcut parte din armată în timpul resbelului independenței. Bine înțelegându-se, d-lor, că nu mă duc până acolo ca să cer să fi trecut Dunărea acel Evreu. Poate să fi fost în armată activă într'un corp de armată la Botoșani; sau ca doctor, sau la tren, sau la ambulanța din Galați, destul numai ca acel Israelit, în timpul resbelului independenței, să fi făcut parte din armata concentrată.

Eată tot ce cer; și îndată ce această listă va cuprinde strict numai acele, numai sînt ținut de a o vota fără discuțiune. Acum această listă este conformă cu cea-ce am votat noi eri? D-lor grăbirea cu care s'a făcut această listă, nu autorisă pe nici unul din d-nii ministri de a lua răspunderea și a dice că e exactă. Prin urmare, nu înțeleg graba de a o vota fără să avem timpul a o cerceta, fără a o controla cel puțin. Dacă d-v. persistați în această procedură, de a vota în 5 minute 888 de indigenate, nu mă voi opune, dar vă declar că mă voi abține dela vot. Am luat cuvântul ca să fac o propunere; nu e nici o grabă ca în loc să votăm lista astăzi, să o votăm mâne sau poimăne: voi să fac propunerea, ca să se numească de senat o comisie de doi, trei inși, și acestia, împreună cu d. ministru de resbel să revisuiască această listă ca să se vadă dacă acei oameni cuprinși într'ênsa, au fost militari în timpul resbelului, sau au fost mai înainte, și dacă va veni acea comisie cu un raport și va dice că nu este eroare, atunci nu voi mai avea nimica de spus. Dar dacă va fi eroare și ne grăbim ași a vota, nu facem atunci un lucru care poate să aibă consecuențe grave? Vedeți că dacă vom vota pe acestia și vor fi printre dênșii oameni cari nu au fost în resbel, nu vedeți, că toți acei cari se găsesc tot în categoria lor, au să vină să reclame, că li s'au făcut nedreptate? Au să dică: cum ași indigenat pe acestia, daține și nouă indigenatul, pentru că și noi am fost în armată; și dacă n'am fost în resbel, nici acestia pe care i-ați votat n'au fost. Vedeți rîul unde este. Pentru aceasta eu ași propune să lăsați timp senatului să numească o comisiune, care să meargă să controleze la ministeriul de resbel această listă, și după ce va veni această comisie cu raport și vom fi siguri că nu e nici o eroare, atunci să o votăm.

D. ministru de interne, M. Cogălniceanu. D. prim-ministru mi-a cedat cuvântul ca să dau oare-cari lămuriri. Eată, am ici listele înfățișate onor. camere întâiași dată. Binevoii a lua un condei și a face socoteala. Eată întâia categorie; ranguri militare sînt 10. Pe urmă sînt oștenii Israeliti cari au trecut Dunărea 202. Pe urmă Israeliti, cari au fost prezenți sub drapel în timpul campaniei. Binevoii a numera, acestia sînt 522. Binevoii a pune pe urmă 29 morți sub drapel și binevoii a însuma, cât face?

D. general Cernat 900.

Onor. D. Strat, cu care am avut onoarea a slugi împreună la 1860 în minis-

ter să binevoiască ași aduce aminte că în timpul nostru s'a făcut cea dintăiu recrutațiune a Evreilor; atât îl rog săși aducă aminte, și pe urmă aiurea vom vorbi mai mult. Astăzi voi să spun, că nu este cea mai mică deosebire între cele două liste, și dacă este vre-o deosebire, este aceea că numărul celei prezentate ași e mai mic.

Și dacă fac apel la onorabilul d. I. Strat, care alaltă-eri a vorbit ca om de stat. este ca să'l rog să binevoiască, chiar dacă va fi vre-o eroare, să o treacă cu vederea în interesul cel mare, ca să arătăm Europei, că camera și guvern sîntem loiali în aplicațiunea revisuierii art. 7 din constituțiune.

Discuțiunea se închide.

— Se pune la vot luarea în considerațiune și se primesce.

— Se pune la vot legea în total prin bile și se primesce cu 33 contra 3, abținuți 2.

Se acordă indigenatul d-lui H. Renov. Ședința se ridică la 4 oare și jumătate.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Deva în Octomvre. (Cine ce limbă să vorbească în congregațiunile comitatense? Afacere privitoare la virilisti.) Praca de când lumea este mai iscusită decât teoria. Și dacă nu am fi știut-o aceasta de mai înainte, congregațiunea comitatului Hunedoarei din toamna aceasta ni o spune destul de respicat. Articolul de lege 44: 1868 § 3 recunoaște pe lângă limba statului și limbi „protocolare,” în cari este permis a vorbi în congregațiunile comitatense. În congregațiunea din urmă un Român a vrut să vorbească nemțesce, pentruca Sasii din Orăștie, cari vorbesc nemțesce și erau cu deosebire interesați la obiectul din desbatere, să priceapă ce păreri are dênșul în afacerea acestui obiect. Dl Rethi, provocându-se la legea citată mai sus, susține că dacă cineva nu știe ungeresce adecă, limba statului, nu'i este permis a vorbi în congregațiune în altă limbă decât în limba lui maternă. Susținerea d-lui Rethi a devenit obiect de desbatere și în cele din urmă s'a adus și conclus, că pe lângă limba statului, fie-care are de a se folosi în congregațiune numai de limba sa maternă.*

În aceeași adunare generală s'a statorit lista virilistilor din comitat pe anul 1880 (258 la număr). Virilistul din urmă este cu cens de 86 fl. 85 cr. Cu ocaziunea aceasta s'a sters dintre virilistii comitatului dl Nicolae Șandor din Oarda, proprietariu în Orăștie, cu cens de 107 fl. 90 cr. Motivul stergerei a fost că dênșul nu vine la adunările generale și n'a răspuns la convocările ce i s'au adresat, ca să se declare dacă voiesce să fie virilist al comitatului Hunedoarei.

Cu toate aceste dl Laurentiu Mara, deputat dietal, fu trecut în lista virilistilor, fără de a fi reclamat, sub cuvânt că numai din eroare a rămas din listă. În zadar a observat un membru român, că primirea acestuia în sensul legii municipale § 22—24 n'are loc. Majoritatea a sters pe Românul Șandor și a trecut în listă pe Maghiarul Mara.

Varietăți.

* (Militar). Nou denumitul loc. mareșal Fr. cav. de Goutta, până acum aplicat în ministeriul de resboiu s'a transferat la comanda militară din Sibiiu.

*) Nu scim în alte părți, dar aici în Sibiiu un jurisconsult de naționalitate română s'a folosit în mai multe rânduri, în adunările generale, de limba nemțesă și n'a fost dificultat de nici o parte. Red.

* (Mustul din estan) în comuna Dupușdorf, unde culesul viilor s'a sfârșit prin 27 Octomvre n., atât în privința cantitativă cât și calitativă se poate numi foarte îndesulitoriu. Mustul de rënd după proba lui Wagner are 13—16, cel de mijloc 12 și cel mai bun chiar 21 de graduri.

* (Călătoria Domnitorului Carol în Dobrogea). Orașul Tulcea este un microcosm; populațiunea sa este o aglomerațiune de toate națiunile, de toate religiunile. Alteța Sa Regală a întrebuințat o mare parte a zilei de Marți spre a visita templele religioase ale acestor deosebite naționalități. A vizitat biserica ortodocsă română, biserica ortodocsă greacă, biserica ortodocsă bulgară, biserica ortodocsă rusiană, biserica lipovenească, capela catolică, sinagoga, geamia cea mare.

Mâne va visita capela protestantă, biserica armeană, geamia cea mică, biserica lipovenilor fără cler. Toate aceste edificii fiind parte ruinate, Alteța Sa Regală a promis putințioase ajutoare. După dejunul, la care a fost invitați P. S. S. episcopul Dunărei de Jos și mai mulți notabili din Tulcea și Sulina, Alteța Sa Regală s'a transportat la palatul administrativ, unde a primit deputațiunile comunelor rurale compuse de deosebite naționalități și confesiuni. Alteța Sa Regală le a primit pe toate una după alta, conversând cu fie care în deosebit despre interesele lor. După aceea Alteța Sa Regală a vizitat deosebitele autorități instalate în palatul administrativ; tot în aceea și a vizitat scoalele române, greacă, bulgară, protestantă, armeană și israelită; a vizitat închisorile unde a făcut mai multe gracieri; a vizitat casarmele și spitalele militare și civil și găsându-le neîndeșlulătoare a ordonat grabnice îndreptări.

La prânzul de sara a fost invitați consuli puterilor străine din Tulcea și cei veniți din Sulina. Mercuri dimineața Alteța Sa Regală va asista la liturghia ce se va serba de P. S. Episcopul Dunărei de Jos, în biserica bulgară al căreia cler, în timpul afărei Alteței Sale Regale în Tulcea a recunoscut jurisdicțiunea eclesiastică română; după aceea Alteța Sa Regală va pune peatra fundamentală la monumentul ce este a se înălța la Tulcea în amintirea anecșării Dobrogei către România. Locul acestui monument e pe o înălțime ce domină Tulcea și care poartă numele de Muntele-Sorei.

Plecarea pentru Cerna-Vodă va urma la amăzi. Joi dimineața Alteța Sa Regală va face intrarea Sa în Chiustendje.

* (Un exemplu de imitat.) Societatea agronomică din Zemplin a făcut o reprezentățiune către ministeriu făcându'l atent la pericolul ce urmează din beutur'a necumpetată, ce se răspândește din ce în ce mai mult în poporul de acolo. Tot odată îl invită să substearnă dietei un proiect de lege, după care ori ce agronom, carele în și de lucru va perde timpul în cărcimă, sau se va vedea undeva beat, să se pedepsească cu 1—50 fl. v. a. sau cu închisoare corespundătoare, și că datorită din cărcimă peste 2 fl. se nu se poată încassa pe calea legii.

* (Monument la Rahova). Diarul Vitoș din Sofia primesce o telegramă din Vidin, care'i spune că Pincipele Domnitor al Bulgariei, vizitând Rahova a ordonat ca în timpul cel mai scurt să se rădice acolo un monument comemorativ în onoarea și pentru memoria ostașilor români căzuți în lupta la luarea acelu oraș.

* (Lira română). Sub acest titlu va apare în curînd o revistă musicală odată pe săptămână care cu

devisa „Căntecele poporului s'a nu se uite”, va da publicului ce cultivă această artă, note musicale a căntecelelor populare, împreună cu portretele și biografiile compozitorilor.

Nu putem decât să dorim reușită acestui nou altar al Euterpei române.

* (Esposițiune universală în Berlin). Se scrie din Berlin, că acolo se discută cu toată serioșitatea cesițiunea, ca viitoarea esposițiune universală să se țină în capitala Germaniei. Motivul principal este, că și Rusia, Italia și Spania proiectează asemenea esposițiune, și dacă Germania ar trăgăna mult decisiunea în astă privință, ar trebui să aștepte mult până ce i-ar veni rëndul. În deosebi cercurile comerciale militează pentru realizarea acestei idei.

* (Inundațiuni în Murcia). Cetim în Românul: Frumoasa și mult iubita Spanie este isbită de un îngrozitor desastru. Mai multe districte au fost inundate; mii de oameni înecați și perderile materiale să ridică la preste 50 de milioane. Scirile ce sosesc din provinciile inundate demonștră toată imensiunea desastrului, în trista ei realitate. Autoritățile au înmormântat șese sute de cadavre numai în valea Segurci și, neputându-se încă străbate în unele ținuturi, unde sate întregi au dispărut, să presupune, că cadavrele îngropate supt deremături nu se vor găsi decât după mari lucrări de uscare. Se dice că preste 300 persoane au fost tirite în mare numai în ziua de 15. La Murcia, în cartirul „del Carmen” și „de San-Benito” s'au deremat 250 case și alte 100 amenință a se derema.

Districtele Lorca și Orihucla nu sînt astăzi decât un imens lac de nomol, în care apar ici coala câte-va clopotnițe s'au coperișuri dărimate. Satele Txorréaguera, Era-Alta, Alquerias, Beniél, Albatalia, Garres, Aljucer și Nonduermas, care poporau vega Murciei, au dispărut cu totul. La Nonduermas, preotul și paraclisierul, fugiți în clopotnița bisericii, n'au voit să deschidă ușile nefericiților locuitoci, care mai toți au perit supt ochii lor. Indignarea poporului în contra acestui preot fără inimă și a demnului seu subaltern, a fost aproape de a provoca disordine; autoritățile au arestat pe acesti doi complici și li s'a intentat un proces criminal. Dar, afară de acest cas de miserabil egoism, câte acte de abnegare și de eroism!

În noaptea de 14, au fost scene oribile și tot de odată sublime. Intunerecul, sunetul clopotelor, mugirea vijeliei, sgomotul surd ce'l făceau apele Segurei, se amestecau cu țipetele mulțimei îngrozite, cu apelurile desperate ale victimelor, cu sgomotul caselor ce se cutundau sub loviturile curentului.

Căți va oameni de inimă, armați cu lanterne și cu torțe, își dară zadar-nice silințe pentru a veni în ajutorul nefericiților care se urcaseră pe acoperișele caselor lor. Se spun lucruri îngrozitoare. Familii întregi au dispărut supt apă, cu câteva momente înainte de-a le veni ajutor; femei, bătrâni, copii acățați de obiecte plutitoare chemau ajutor, fără nici un folos, talasurile îi tirau, îi isbiau de obstacole și, sleiți de puteri, nefericiții dispăreau în abis. Cinci-deci de leghe pătrate, de pământ cultivat sînt cu totul devastate, o sută de sate distruse. În stabilimentele publice din Murcia și la locuitorii caritabili din acel oraș sînt 12,000 de muncitori lipsiți de tot, goli, fometoși, desolați, cari au pierdut toate speranțele și ființele pe carele iubiau.

Provinciile Alicante și Almeria au suferit asemenea mult; sînt ținuturi cu totul pustiite de tempestă, vii scoase din rădăcini, arbori, mori și vite luate de apă. Toate cursurile de

apă, care de obicei fertiliza aceste pămături atât de producătoare se schimbaseră în torrente devastatoare, care înghițeau tot ce era în cursul lor.

Câte nefericiri, câte miserii!

* (Duel cu muzică). Doi muzicanți din Roma se certară și finea certei fu provocarea la duel. Amicii lor se întrepuseră și încercară toate mijloacele spre a-i împăca. Dar în zadar. Atunci nisuiră a face ca cel puțin sânge să nu se verse, și la rugarea lor muzicanții primiră a duela prin muzică. Amândoi să esecute pe pian o operă și dacă unul se obosea, duelul se va încheia. Așa și făcură. Jucară 24 oare în continuu; atunci unul leșină, pe celalalt îl lovă guta.

* (Un chip al viitoriului). O domnișoară dice: „Doamnă, îmi permit, a mă recomanda ca: domnișoara doctor jurist Mayer. Eu iubesc pre fiul D-voastre și l-ași cere de bărbat“. Doamna însă o întreabă: „Ei bine, domnișoară dragă — aveți D-voastră mijloacele de a susține un bărbat?“

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Paris, 3 Noemvrie n. (Biroul de corespond.) „Agence Havas“ anunță din Constantinople că raporturile dintre Anglia și Turcia sunt foarte încordate. Ambasadorul englez Layard a cerut executarea promptă de reforme în Asia, a insinuat în această privință ultimatumul și a amenințat pentru cazul de refuzare cu destituirea sultanului și înlocuirea lui prin Rechad Effendi (fratele sultanului) sub tutoratul Franciei, Angliei și Austriei. Se dice că Poarta este spriginită de Rusia.

Sofia, 3 Noemvrie n. (Bir. de coresp.) Cuvântul de tron bulgar accentuă necesitatea de a se estinde mai tare datorința serviciului obligatoric în armată, carea trebuie să devină o școală pentru națiunea întreagă.

Șovinismul în literatură

de

Turturel Codrean.

(4 Urmare.)

Aici ne mai provocăm odată la verdictul criticii maghiare („Kelet“) cumcă în drama lui Moldován Gergely — afară de arii și jocuri — ea nu are nimica românesc. Așa este; din caracterul specific, individual și istoric al Românului; din viața poporului românesc nu e nici urmă în drama de sub cestiune. Considerând că autorul e Român de nascere și că poate că încă și astăzi (pretinde) unde îi vine bine a fi considerat de Român, putem pretinde cu tot cuvântul ca densusul să cunoască, cel puțin trăsăturile principale ale naționalității sale genetice. Nu trebuie să uităm însă că M. G., ca fiul unui meseriaș orășan, și-a petrecut tinerețele sale pe la oraș unguresci. Aici de a și venit în contact cu Români, acestia în urma situației sociale a autorului, nu au putut fi alta, decât calfe de zidari sau proletari, cari își câștigă pâinea de toate zilele prin căratul de țigle, var și năsip zidarilor și lembarilor. La atari indivizi însă poate cineva studia prin intuițiune numai caracterul celei mai scăpătate pături sau clase a omenimei, nici odată însă caracterul individual al unei naționalități. Apoi e lucru cunoscut, că numai geniul crează; oameni de rând reproduc numai ce au recept în spiritul lor.

Neavând așa dară M. G. ocaziune de a studia caracterul poporului român, nu sântem îndreptățiți a-i imputa că nu-l poate reproduce. La aceasta ni se poate reflecta că carac-

terul unui popor se poate studia și din istoria și literatura aceluia; ba ni se poate documenta că autorul a și frunzărât prin literatura populară română și că „a transplântat dintr'ensă unele mărgelile frumoase în literatura maghiară.“ Scim, așa este; dară scim mai departe că de pe flori adună și albina și painginele; aceea miere, acesta venin. A cărei activitate a urmărit autorul judece cetitorul din următoarele. A tradus M. G. în opul suscitât 20 de balade române, între cari pe Marcu în două variante, pe Grui (fiul lui Novac), pe Bujor, Mogos, Petrea, Magdu, Erculean ș. a. Întrebăm însă că din baladele aceste a cules M. G. lasitatea ticăloasă și poltronaria miserabilă ce a turnat în Toma Micușan și Vasile figurile principale române a dramei sale? Ori doară îl îndreptătesce pe autor la timbrarea Românului de laș și ticălos istoria acestuia, Stefan, Mihaiu, Solferino, Königgrätz, Grivița, Plevna? Aceste și pe lângă aceste supremațiile autorității militare din Austro-Ungaria își permit, de a nu fi de o părere cu Moldován Gergely, domnul inspector de școli din Turda; eară apoi din punct de vedere critic-literar susținem, că nu literatura, nici istoria poporului românesc a fost inspiratorul autorului la desemnarea figurilor române din drama sa, ci — de cumva nu dispune autorul de vre-o putere supranaturală d. e. de vre-o pasere, după cum se dice despre Mahomed, Calvin, și Napoleon III, inspiratorul autorului a putut fi numai spiritul acelei școli politice de astăzi, care a statorit norma de „audacter calumniari — semper aliquid haeret“; sistemul de a înnegri pe victima fiitoare ca reușind sgrumarea să apară mai mică crima în ochii lumii.

A tradus M. G. și balada Toma (veți colecțiunea de Dr. Marienescu) în două variante și dacă tocmai voesce densusul să-i însușească caracterului Românului setea de resbunare (vindicta), apoi întrebăm: prin mână străină, prin bandiți, special prin un Țigan ticălos își resbună Românul nedreptatea și vătămarea suferită? Toma din baladă a decapitat respective (în varianta II) a ars însuși pe perfida sa muere; Toma din drama lui M. G. se sîrguesce cu un Țigan scobariu, ca să asasineze acesta pe rivalul seu.

Să lăsăm însă la o parte nuanțele cele mai fine ale artei dramaturgice în critica noastră vis-a-vis de M. G. În drama densusului joacă politica, nu poezia, rolul principal, apoi politica de astăzi n'are lipsă de a studia caracterul unui popor. Parola este de a asupri poporul român până la absolută nimicire și estirpare și ca să se poată ajunge aceasta e de lipsă a provoca ura și disprețul lumii asupra lui. Spre acest scop a îmbrăcat autorul pe Toma Micușan cu tot ce a aflat el mai reu, mai blăstemat și mai infam în omenimea degenerată: poltronaria, perfidia, ticăloșia, banditismul, lipsa de conștiință, pietate, simț de onoare, cu un cuvânt, Toma e ferea omenimei.

Tot de acest calibru e și a doua figură, ce reprezintă elementul român în dramă, Vasile „birișul“ (sluga) lui Bocotan Toader, cu acea mică deosebire, că la acesta prostia lui Toma e înlocuită cu oare-care astuțime trivială. Spre a minți și înșela pe stăpânul, a cărui pâne o mănca de atâți ani; spre a terorisa pe Toma, el își condiționează prețul: onoarea unei june mirese, a ficei stăpânului, binefăcătorului seu! Întru adevăr! de cumva atari monstri morali, nu se vor afla pe sub stelagele zidarilor din Dej și Turda, apoi nu scim unde în alt loc să le căutăm într'o țară a cărei locuitori își derivă religiunea sa din Evanghelie, nu din Coran.

(Va urma)

Bursa de Viena

din 28 Octomvrie n. 1879.

Valuta nouă imperială germană	57 65
London	117 —
Galbin	5 58
Napoleon d'aur (poli)	9 31

Economic.

Sibiu, 31 Octomvrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.60—9.60; Grâușcăreș, fl. 7.40—7.20; Săcară fl. 5.20—5.60; Orz fl. 4.40—4.80; Ovės fl. 2.70—3.10 Cucuruz fl. 4.60—5; Mălaiu fl. 5—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Semănțăde cânepă fl. 9—10.50; Mazere fl. 6.50—7; Linte fl. 10—10.50; Fasole fl. 6—6.50 pro 50 chilo; Fână depâne fl. 6.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare de porc fl. 24.50—25; Său brut pro 50 chilo fl. 16—16.50; Său de luminări fl. 22.50—23; Luminări de său 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 75—0.85; Cânepă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne. vărtoase de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 42—46 cr.; Carne de vițel 32—40 cr. carne de porc 35—38 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Mediaș, 30 Octomvrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.80—9.40; Grâu șcăreș fl. 7—7.50; Săcară fl. 5.20—5.60 Ovės fl. 3.20—3.50; Cucuruz fl. 3.60—4.40; Sămănță decânepă fl. 4.50—5; Fasole fl. 7—8. mazere fl. 7—8.50; Cartofi fl. 1.50—1.70; Fân fl. 1.60—1.80; cel vechiu; cel nou fl. —; Cânepă fl. 32—34; Slănină pro 100 chilo: fl. 58—60; Unsoare de porc fl. 58—60; Său de luminări fl. 40—50; Spirt pro grad cr. 11; carne de vită pro chilo 40 cr.; carne de porc —36—cr. carne de vițel —36— cr.; carne de berbec 26— cr.; ouă 5 de 10 cr. Târgul de ași a fost binișor cercetat. Timpul e ploios și rece.

Teaca, 27 Oct. n. Pro hectolitru: grâu fl. 6.—9; săcară fl. 4; cucuruz fl. 3; ovės fl. 2.50; cartofi fl. 2; pro chilo: carne de vită 36 cr.; carne de porc 40 cr.; carne de vițel 32—36; carne de oaie 24—28 cr.; Slănină 72 cr.; ouă 7 de 10 cr. Târgul de ași a fost cu mult mai reu cercetat, ca cel trecut. Timpul foarte rău.

(Culesul viilor) în Mediaș și giur se poate numi peste tot îndestulitor. El este mai pe sfârșit. Cantitatea mustului din acest an este îmbucurătoare, ba la unii producători se poate numi foarte îndestulitoare având o reușită escelentă. Calitatea e asemenea bună și îndestulitoare, având în cea mai mare parte după proba de măsură a lui Wagner 13—16 graduri. Prețurile mustului sânt tare deosebite variând între 80 cr. până la 1 fl. 10 și 1 fl. 20 cr. veadra vechi sau 11.32 litre.

În Ungaria culesul viilor în toate părțile se face cu pedecă mare, căci mai în toate zilele ploaie. Din Kővesskállo se scrie, că acolo tocmai în ziua culesului s'a ivit așa de mare vijelie, încât grindina a nimicit toți strugurii de pe bucium; piatra cădută în viii s'a grămădit la înălțime de 8 centimetri; în ziua următoare apoi a nins.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 29 Noem. și 29 Dec. imob. rămasului după Nicolae lui Gligor Oczoj în Cetea (judec. cerc. Aiud); în 4 Dec. 1879 și 5 Ian. 1880 imob. lui Ioan Radu în Apoldul de sus (trib. Sibiu); în 17 Noem. și 17 Dec. imob. lui Ioan Fleischer în Bateș; în 7 Noem. imob. lui Ioan Fernengel în Richisdorf (judec. cerc. Mediaș); în 24 Noem. și 24 Dec. imob. lui Avram lui Ioan Bogariu în Blăjeni (judec. cerc. Baia de Criș); în 28 Noem. și 28 Dec. imob. soției lui Ioan Barsai în Cluj (trib.); în 26 Noem. și 29 Dec. imob. moștenitorilor după Ioan Todea în Berkes-Patac (judec. cerc. Șomcuta-mare); în 14 Noem. imod. lui Michail Czikudi și soți în Szabad (trib. M. Oșorheiu); în 28 Noem. și 30 Dec. imob. lui Ioan Furnică în Brașov (trib.); în 17 Noem. imob. lui Petru Popovici și Toader Moga în Welț (judec. cerc. Sântmărtin); în 6 Noem. imob. lui Martin și Saveta Graff în Bistrița (trib.); în 27 Noem. și 29 Dec. imob. rămasului după Nicolau Frigător în Brașov (trib.); în 15 Ian. și 17 Febr. 1880 imob. lui Alecsie Rapo în Uzan (judec. cerc. Sângiors); în 25 Noem. imob. lui Ioan Phleps și soți în Șeica (judec. cerc. Mediaș); în 10 Noem. imob. lui Stoica Racu și soți în Drăguș (judec. cerc. Făgăraș); în 8 Noem. imob. lui Ioan Cioban în Brețc (trib. K. Oșorheiu).

CONCURS.

Pentru postul de învățătoriu la școala gr. orient. din cetate în Sibiu, cu care post este împreunat și oficiul de cântăreț la biserica parochială din cetate, se deschide prin aceasta concurs cu termenul 3/15 Noemvrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual de 300 v. a.
2. Accidenție stolare 30—40 fl.
3. Locuință liberă de două încăperi în casa parochială;
4. Două stângini de lemne;
5. Folosirea unei părți din grădina școlii.

Concursele instruite în sensul „statutului organic“ sânt a se adresa până la termenul sus indicat la subscrisul președinte al comitetului parochial.

Sibiu 20 Octomvrie (1 Noemvrie) 1879.

În conțelegere cu p. v. oficiu ppresbiteral.

Iacob Bologna m/p.
pres. comitetului parochial.

Nr. 170—1879.

1—3

CONCURS.

Pentru vacanta parochie de clasa a III. din Vorumloc în tractul protop. gr. or. al Mediașului se escrie prin aceasta concurs cu termenul până la 15 Novembre v. 1879.

Emolumentele sânt:

1. 11. Jugere de pământ, dintre care 2 părți sânt de arătură și o parte fenaț de cosit.
2. Dela fie care familie (93 familii) câte una și de lucru, cu mâncarea dela preot.
3. Venitele stolare, după cum s'a fost hotărit în sinodul protop. tractual.
4. Lemne de foc două sortii din pădurea comună.
5. Cuartir, casă închiriată cu plată solvită dela popor până vor pute cumpăra curte parochială.

Cei ce doresc a ocupa această stațiune de paroch au a și adresa concurselor instruite în sensul statutului organic și a dispozițiilor sinodului archidiececan din 1873 la subscrisul până la termenul indicat.

Mediaș în 17 Octomvrie 1879.
În conțelegere cu comitetul parochial.

Dionisiu Chendi m. p.,
adm. ppresc.

Nr. 129.

1—3

CONCURS.

Ne ivindu-se nici un concurent la parochia Frata de classa a III în urma concursului publicat în „T. R.“ Nrii 89. 90. și 91, — prin aceasta se escrie de nou concurs tot cu aceleași emolumente, cu termenul până la 10 Novembre a. c. st. v.

Agărbiciu, 21 Octomvrie, 1879.
În conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Pop Moldovan m/p.,
protopresb.

ad Nr. 167

1—3

EDICT.

Maria nasc. Aldea de religiunea greco-orientală din Roșia, comitatul Sibiului, carea mai bine de trei ani a părăsit cu necredință pre legiuitul ei bărbat Nicolae Costea, tot de acolo, fără ca să se scie ubicațiunea ei, se citează prin aceasta, ca în termen de un an și o zi dela ziua mai jos însemnată, să se înfățișeze înaintea subscrisului for matrimonial; căci la din contră și în absența ei se va decide procesul intentat asupra-i de cătră bărbatul ei.

Sibiu 1 August 1879.

Forul matrimonial gr. or. al ppresbiteratului Sibiului II.